هو العلیم

بررسی دلالت قاعده لاضرر بر حق شفعه

بررسی اشکالات مرحوم نائینی و مبنای حکم شفعه

سلسله دروس قواعد فقهیه ـ قاعده لاضرر ـ جلسه نهم

استاد
آیت‌الله حاج سید محمدمحسن حسینی طهرانی
قدّس‌الله‌سرّه

مِیجَرَّلا نِاطَیَّشلا نَمِ للهِابُذوعأ
مِیحَرَّلا نِمَحرَّلا اللهِ مِسبِ

لاکشا کی .دندرکحرطمار ی تلااکشا رارضلا و ررضلا ل یذ هبی بّنلا ةیضقا ل یلذت ةشدخرد ی نیئازم وحرم
ی بّنلا ةیضقا نیرتروهشم نیا زا دلاخ نب ةبقعت یاور هکدوب مزلا دوبن ی لقتسم ی اضق کی نیا رگا هکدوب نیا
ن یاربانبس پ ،تسیزرارضلا و ررضلا هب اضق ،لالقتسا نانوعه ب دلاخ نب ةبقعت یاور رد نوچ و .دنامب ی لاخ
ی اضق کی نیا هدمآ ءاملضفع نمث یدحو هعفشث یدحل یذ رد هکی رارضلا و ررضلا ن یمهه کدوشی م موملعم
دوب ی نیئازم وحرم لوا ل لاکشا ن یا .تسا هداد رارقث یدحن یا ل یذ رد رار ن یا هدمآ دلاخ نب ةبقعو هدوب ل لقتسم
[م یدرکن ایی مهار اهنآ] هدشه داد هکی یاهباوج و دشش تبحصه کنیا ل ثم ؟هنا یدشش تبحصن یا م نادی منه ک

ی ررضم کحی فذر ب ررضلا هدعاقت للاد نوماریپ ی نیئازم وحرم مود لاکشا

ت للاد رَرَضلا ایآ ؟تسیچرارضلا و رَرَضلا زا روظنم ،هکتسا ن یا دنراد ی نیئازم وحرم هکی مود لاکشا
ل عجه کتسا ن یا رَرَضلا دافم ایآ ؟دنکی م ی ررضم کحی فذر بت للاد ررضلا ،هنه کنیا ای؟دنکی م م کحل عجر ب
.دوشب ررضن آ نواتاه کدشاب ی مکحه کنیا ای ،دوشب ررضع فر ه کدشاب ی مکحای م کحن آ لاح ؟دنکی م م کح
.م کحن آ دوشب ررضک رادت ،درگیگبرارقررضن آ کرَد ی نعی

هدشنل عجی ررضم کحع رشرد ه کی رارضم کحی فذر بط قفدنکی م ت للاد ررضلا ه کدنیوگی م ناشیا
ت هجز ا ه کرگا ،دیآی م عیو ه عفشه یحاز ا ررضن آ ،دیآی م ه عفشئ یحاز ا ه کی ررضو ،رادقم نیمهه ب تسا
رد ررضی فذنوچ ،تسا ل طاب عیین یا ًلاصا ه کم یئوگب ه کتسا ن یا هدعاق ی اضتقم ،ه عفشئ لأسم ن یا تسا عیی
ه کنیا ه ذ ،دراد خسفق حرگید ک یرشن آ ب خ ،دیآی م عیی موزل ئ یحاز ا رگا و .تسا عیین لاطب ه بش عفر ،ه عفش
ن یاربانبس پ دنکخسفار ه لماعمن آ ه کنیا ه ب رایخلا ه لفا ه ل ماعم ن آ ه کنیا ه ب رایخلا ه بر ایخلا ه ل ماعم ن آ
ةعقاو ی ف ئاگادجل قتسم کحک ی ه ب طوبرم ن یا ،تسیزرارضه ب طوبرم ن یا دنکب ه عفشه ب ذخا و دیایب ه کن یا
ای دوب ررضلا ه ب دنسم رگا نوچ ،دشاب ررضلا ه ب دنتسم ه عفشه ب ذخا ه کنیا ه ذ .دوقعلا ن مِ دقعی ف و ع یاقولا ن م
ن آ ا ب و دراد خسفق حرگید ک یرشه کدینک ض رف دشاب ه تشاد دیاب خسفق حاهنآ ز ای کی یا ،دشاب ل طاب دیاب عیی
ه کار ی اه لماعمن آ دیوگی م ی نعی دنکی م ه عفشه ب ذخا دیآی م رگید ک یرشه کنیا ا ما .دنکی م ل طاب ار عیی ،خسف
ص وصخم کحن یا ه کنیا ر ب دوشی م ل یلد ن یا ،دسر ب ی رتشم ه ب ه کنیا ه ذ ،تسا ن م ل ام ه لماعمن آ ی داد م اجنا
.دراذ ررضلا ه ب ی راکًلاصا ،تسا ه عفشه ب

ه عفش ب اب ابن آ ب سانت و رارضلا ه لمجر ب ه یکتاب ی نیئازم وحرم ل اکشا ه ب ل وا خ ساپ

اشکالی که بر مرحوم نائینی وارد میشود اولاً این است که، جملهٔ لاضرار، این مناسب با شفعه هست، اینکه شما میگوئید لاضرر و لاضرار مناسبت با شفعه ندارد، نه خیر، لاضرار یعنی عدم اضرار به غیر، این مناسبت با شفعه دارد. و این به واسطهٔ بیع سهم خودش، سهم مشاع، این موجب ضرر بر غیر میشود. پس این لاضرار مربوط به این است. گرچه بگوئیم لاضرر به معنای جعل حکم تشریعی نیست، نباشد ولی لاضرار که مناسبت دارد. لاضرار فی الاسلام، در اسلام ضرار نیست و چون ضرار نیست پس بنابراین آن میتوند اخذ به شفعه بکند. این اشکال اول.

پاسخ دوم به نائینی بر اساس تفسیر ارتکازی از لاضرر و سازگاری آن با اخذ به شفعه

اشکال دوم اینکه شما آمدید لاضرر را _ و این خیلی مسئلهٔ مهمی است. پاسخ از اشکال ایشان، این خیلی مهم است که بعداً ما روی این قضیه خیلی کار داریم و اصلاً محور قاعدهٔ لاضَرَر و لاضرار ما روی همین مسئله است_ اینکه شما آمدید لاضرر و لاضرار را به یک تفسیری، تفسیر کردید، به یک معنائی این را تفسیر کردید که با توجه به آن معنا قائل به محذوریّت بین قاعده و بین اخذ به شفعه شدید گفتید چون لاضرر دلالت بر حکم تشریعی نمیکند، پس بنابراین مقتضای اخذ به شفعه مربوط به همین مورد خاص، نه اینکه مقتضای قاعده است، و چون لاضرر دلالت بر جعل حکم تشریعی نمیکند، پس بنابراین در اینجا در محذور گیر میکنیم در این اخذ به شفعه و به واسطهٔ این محذوریت لذا میگوییم تناسبی بین قاعده و بین اخذ به شفعه در این حدیث نیست. و این به خاطر آن معنای ارتکازی است که شما در ذهنتان هست اما اگر آمدید لاضرر را به یک معنای تفسیری کردید که با آن اخذ به شفعه هم سازگار است در این صورت هیچ محذوریّتی باقی نمیماند. این اشکال دوم.

و امّا اینکه ما این را چطور تفسیر بکنیم حالا میآید که ما به چه معنا تفسیر بکنیم.

پاسخ سوم و بررسی تفکیک میان معنای حرمت تکلیفی و وضعی در حدیث سمره و شفعه

اشکال سوم این است که، در جواب سومی که داده شده، در قضیهٔ سَمُره گرچه لاضرر دلالت بر نهی تکلیفی میکند لاضرر و لاضرار در آنجا دلالت بر حرمت اضرار به غیر میکند ولی در اینجا در حدیث شفعه به مقتضای تناسب بین حکم و موضوع لاضرر دلالت بر جعل حکم تشریعی میکند. آن حکم تشریعی چیست؟ آن همان اخذ به شفعه است. و منافاتی ندارد که یک جملهٔ واحد در هر سیاقی یک معنای متفاوتی بدهد. چون در قضیهٔ سَمُره مسألهٔ اضرار به غیر بود در آنجا حکم تحریمی را افاده میکند. در مسألهٔ شفعه لازمهٔ ضرر جعل حکمی است که رَدّ ضرر را در آنجا بکند در اینجا اخذ به شفعه جعل شده و بین این دو هم هیچ‌گونه منافاتی نیست.

این جوابی که داده شده به نظر خالی از وجه نیست، خالی از تأمل نیست به جهت اینکه، ما باید این

هرُمَسهٔیضق دروم رد مهک رتشم یانعم نآ هکک رتشم یانعم کی ربمینکب لمح ار رارضلا و رزضلا ملاک رد یظفلک ارتشا هب رزضلا هکنیا ربمیشاب لئاق دیاب ام هکنیا یا .هعفشهٔیضق دروم رد مهو دشاب هتشاد قلدصم یعضو کارتشا نوچ و .تسا هیّعضوتمرحتمرح انعم کی و تسه هیفیلکتتمرح انعم کی .هدشعضو انعم ود .یونعم کارتشا یا زاجملا موهمهٔیضق دنامیم .دوشیم یفتنم یظفلکارتشا هٔلأسم نیا ربانب ،دراد لیلد هب زاین دهاوخبار یعضوتمرحم هو دناسرب ار یفیلکتتمرحم هکی عماج یانعم کی ام ،یونعم کارتشا هٔیضق رد یفیلکتتمرح نیا هکه هبشلا وگکشلا ؟میرادنا یزیچ نینچمه کی میراد ایآ مینیبب دیاب اجنآ رد ام ،دناسرب مه ،ود رهل عجی ارب درکلدیپ اجنیا رد ی عماج هجو کی دوشیمذو دراد دوجوتوافتی عضو مکح نیا و هب رارضا و رزضتمرح نامه شا یمیرحتم کح هک .ی عضو مکح مه و ،ی میرحتم کح ،ی عیرشتم کح ل عجی انعم هبار رارضلا و رزضلا امرگا نکلو .هعفشدروم رد تسا هعفشه بذخا ل عجنآ ی عضوتمرح .تسا ریغ هب هکتسا ی عضو مکح کی ب لاجتسا ،تمرح نآ هٔمزلا و رزضنآ هٔمزلا ،میداد ارقریغ هب رزضتمرح هکی تقو .تسا رارضلا هٔجیتن ،رزضلا هکمیئوگب مینا وتیم نیا ربانب .دوشب رزضنآ عفر ی عضو مکح نآ هٔطساو هب رارضلا نا ربج .دنکیم نا ربج اجنیا رد دیآیم رزضلا تقو نآ ،دشم امتی فیلکتم کح رظنهٔطقنز ارارضلا رزضک رادتهکه درکم کح ل عجاجنآ رد ع راشد وخت سا نکمم اجک یرد .دشابت سا نکمم ی ماسقا و ع اونا ش یاهشجبنیا هکتسا هتشاذگ هربخ لها و علاقعا نبو رایتخا هبار وا و هدرکنم کح ل عجاجک یرد ،تسا .دیآیم همه اًدعب

م کح ل عجم دع ی انعم هب رزضلا .میریگیم انعم کی هبار رارضلا و رزضلا اجنیا رد ام تروص رهرد ل عجع راشل ّوا لابًلاوا هکار ی دراوم دوشیم ل ماش م لاسا رد ی رزضل عجم دع نیا و م لاسا رد تسا ی رزض توکس هبن کلو ،هدرکنی رزضم کح ل عجع راشه کی دراوم هکنیا یا ،رزضنا سلهبا یدشابه درکی رزضم کح هتشادربدیاب رارضلا هٔطساو هبه کدوشیم ی رزضم کح ل عجم هتوکس نیا ،هدرکار ّراض رزض ءاضما دوخ زا ی نیئازم وحرم باوج زابنا یبن یا هب یلوتسیناماتهچرگی نیئازم وحرم رب موسباوج نیاربانب سپ .دوش ل قتسم ثیدح کی نا ونع هب رزضلا هکه لأسم نیا رد دوبی نیئازم وحرم موسلاکشا نیا .دشهداد رظنهٔطقن یا .تسا هعفشل یذ رد هکنیا هن تسا

نذخا ی ارب رزضلا ن دوبتمکح ایتیلاع مدع ه رابرد ی نیئازم وحرم م راهچ لاکشا هعفشه ب

تّلاع رگا .تسا م کح ایه ،تسا هعفشل عجی ارب تّلاع رزض ایه کتسا نیا ی نیئازم وحرم م راهچ لاکشا رطاخه ب ،اًمدع و اًدوجو تسا تّلاع رالدم رئاز م ولعم مینیبیم تروص نیا رد ام بخ ،دشابه هعفشل عجی ارب نذخا نیبو هدعاق نیبنوچ هدروخ رزض وا هبه کنیا دوجو ابک یرشنآ هکم ینیبیم ی اهعفشدروم ک یرد هکنیا

لاحن یعرد دنکی منه معفشه بذخا فرط و تسه رر ضا جک یرد نوچ .تسا هجو ن م ص اخ و ماء ه معفشه ب
ب خ اقآ و ،ی قسافص خشک یه به تخورف اًقافتا ،ه تخورف ار ش دوخ ع اشم ت مسق نآ ه تفر ن یا ،ت سا رر ضه ک
رر ضه کنیا دوجو ابف رط نآ لاحن یعرد ی لو ت سا ی راب و دنبی بم دآ ،دوشی م وا ت ّیذا ب جوم ق سافص خش
ت ّلع رر ضلا س پ .ت سا ش رایتخا رد ه معفشه بذخا ب خ ،دنکی منه معفشه بذخا لاحن یعرد ی لو ه دروخ وا ه ب
ف رط نآ ت روص ن یا رد زاب ه دیسر ع فذ ه لماعم ن یا زا وا ه به کنیا دوجو ابه کم ینیبی م اجک یرد .دشاب دناوتی منه
م دآ ک یه به ،ی حاص خشک یه به تخورف ار ش لام ه تفر ص خش ن یا ه کدینک ض رف .دنکی م ه معفشه بذخأ
ار ش دوخ گنود ه سن یا لاثم ب اب ن م ه کدهاوخی م الدخ زا ،ت سا ش یادخ زا اًلاصا ن یا ه کی سکک یه به ،ی بوخ
ع امتجا ۀدام اهنیا ،ه ذم ینیبی م اجک یرد .دنکی م ه معفشه بذخا زاب لاحن یعرد ی لو ،دنکبز یچی ضارا ن کاسم رد
.دشاب دناوتی منه معفشه بذخا ی ارب ت ّلع رر ضلا ن یارباتبس پ .دنکی م ه معفشه بذخا م هو دراد رر ضم هدنراد
ن یا اًبلاغ ه کت سا ی یاجنآ رد ت مکح ،دشاب ت مکح رگا .ه معفشه بذخا ی ارب ت مکح ت مکح دنامی م
ن یا لاثم ب اب ن م ه کدینک ض رف م هم ت اقوا زا ی ضعب رد ت سا ن کمم لاا ح .دشاب ع وضوم ن یا رادم رئاد م کح
رگید ت سا ه ایم ف لاتخا م دع ی ارب ،ه ّدع ب وجو ه کدینکب ض رف اًلاثم .ت سین م هم ع وضوم ن یا و ت سه م کح
زاب ه ایم ف لاتخا م دع ه ب ع طقا به کم ینیبی م دراوم زا ی لیخ رد ام اًما .ت سا ه ّدع ب وجو ی ارب ت مکح ن یا ب خو
ن وچ ؟ارچ .دشاب ت مکح ه کدوشی منه زاب ت روص ن یا رد .ه درک ه ّدع ب وجو ه ب م کح ع راش ت روص ن یا رد
ه دمآ ل اثم ب اب ن م دینک ض رف لاا ح .دوشی منه ف رط ه ّجوتم ی رر ضه کت سا ی دراوم ه معفشه بذخا دراوم ب لغا
ه بذخا اج ن یا ع راش لاحن یعرد ی لو ،دوشی منه وا ه ّجوتم ی رر ضه ،ه تخورف ی رگید ص خشک یه به ار ش لزنم
.ت مکح ه ذو ت سا ه معفشه بذخا ی ارب ت ّلع ه ذه دعاق ن یا ،ن یارباتبس پ .ه درک ه معفش

ه معفش رد رر ضم دع زا ب بسم ق ح ن ییبت و رر ضم دع ه بلاغ ی انب م رد ه شقانم

ل وبقا م ار ن یا ت سا رر ضم دع ا بت یرثکا دشاب ت مکح رگا دیئامرف ی م امشه کن یا ،ه کت سا ن یا ب اوج
ه کنیا ربه دشه ماقا ه کت سا ل یلد لاب ی اعدا ک ین یا .ت سا رر ضا ب هم ت یرثکا اًلاصا ،ه ذه کنیا رطاخ ه ب م یارذن
ی صخش ه کی تقو اًلاصا و ت سین ی رر ضرطاخ ه ب و ت سا ت مکح ه ذن یا و ه درک ه معفشه بذخا ع راش ه معفش رد
ک یدنوری م رگید هم ا ب ن یفرط ی تقو ه کنیا رطاخ ه ب .دیآی م ن هذ رد ت یرثکا ی انعم ن یا دنکی م ه معفشه ب رظن
ی ور ،رگید هم ا ب ن اشتاطابترا ی ور ب خ ن یفرط ن یا ،رگیدزیچ ه چ دشاب ن یمز ه چ لاا ح دنرخبار ی عاشم لام
ض رف ه بترم ک ی.دنهدی م امجنا ار ک رتشم را ک یدنوری م رگید هم ا ب ن اشلئاسم ی ور ،رگید هم ا ب ن اشتازاکترا
ار ش دوخ لام و درادگی م اپریز ار ت اهجن آ م امتو ت اکلام ن آ م امتدیآی م ص خش ن یا لاثم ب اب ن م ه کدینک
ه معفشه ب رظن دوخ ن یا ت روص رهرد ی لو .هم یارذنراکن آ ه بام ،درادن ه راچ ای درادگی م اپریز ای لاا ح ،دشورف ی م
ی ضارت ن آ هم اًتمادتسا ه دوبعً ادتبا ه کی روط ن امهم ن یفرط ی ضارت ه کدنکی م ءاضتقا ع اشم لام ن یا ت ّیوه ی نعی

...هکی ّیبلاغ نیا ،نیاربانبس پهتخورف ار لام نیا هدمآ وا رظنف لاخ ربن یا و .دشابهتشاد دوجو نیفرط
؟... :لاوس

نکمم تّلاع نوچ .تسین تّلع .مییوگبم یهاوخیم ار تیرثکا ام تسا تیرثکا درومرد نیا ،هن :باوج
لاح نیع رد یلو دشورفب شدوخ زا رتهب یصخش هب دیاب یتح دراوم یضعب رد ،دیاب دراوم یلیخ رد تسا
تسه همعفش هبذخا

؟... :لاؤس

؟مالدکه ب :باوج

؟... :لاؤس

،دراد قح شدوخ هبت بسن یا ؟هدمآ اجکزا قح نیا ؟درگیم قلعتی چ هب قح رخآ دینیب :باوج
هب هیحان نیا زا تسا نکمم هکتسا یرر دنکیم شودخم ار قح نیا هکه چنآ طقف .درادن هکوا هبت بسن
؟دسریمن ایدسریم شاهثرو هبن یا بخ ،درُم نیا لاح لاثم باب نم هکدینک ضرف .رادقم نیمه ،دسرب نیا
اهفرح نیا و دنشورفب دنهاوخبا هنآ رگا ،هلب .دناوتیمن ؟دنکبمعفش هبذخا دناوتیم لاح ،دسریم شاهثرو هب
قح مهرگید گناد هسه هبت بسن دییوگیم امشد راد قح شدوخ گناد هسه هبت بسن نلا هکی صخش نیا .ارچ
هکتسا نیا نم ضرع .تسا هداد رارق همعفش هبذخا هدمآ عراش الذ ،دشل امیاپ قح نیا اجنیا رد نوچ و دراد
تبسن نیا درادن امنعم هکنیا رطاخ هب .یببس قح هن تسا یّببسُمّق ح ،قح نیا تسا نیا هبت بسن هکیّقح نیا
کیرشار وتم هدمآ یشنیدکیاب ،نوچ ،نم ینعیراوج قح .دراد راوج قح ،دشابهتشاد قح رگید گنود هسه هب
زا ،وتگناد هسن یا هبت بسن نیاربانبس پم درک ظاحلت کرش نیا رد ار مدوخ عفانم و مداد رارق مدوخ یارب
نیا رگا اما دشابن رر ضه کتسا نیا رادم رئاد اهنیا مامتب خ .دوشیم تباث قح نم یارب راوج قح رظن ۀطقن
و مشچ قشاع هکنآ ،دریذپ یار وا دیاب هکتسا ش الدخ زا نیا بخ ،هدمآ وا زا رتهب صخش و تفر صخش
یقلاخا قفاوت هکی فرع مهاف تکیس اسا ربن یا .تسا هدش کیرش نیا اب هدمآ هکتسا هدوبن کیرش یوربا
هّیدرفت یصوصخ ینعی .هدوبن یمه طقف ،دنریگبار ینیمز کیدنیاب یأعاشم و اعمتجم هکه درک لوبق هدمآ دنراد
هیدرفت یصوصخ رگا ،دنکخسف دناوتیم صخش نیا .دراد همعفش هبذخا نیا الذ و تسا هدش ظاحلا اجنیا رد
.مشاب وا اب مهتسین رضاح نم دیاب یم هل یئاربجرگا و مشاب وتاب طقف مهاوخیم نم همه ندیوگبن ،دنکبخسف تسه
رد هدمآ عراش هکنیا ؟درادن گبا اجنیا رد خسفّق ح هدماین ارچ عراش بخ تسا ظاحلا اجنیا رد هیدرفت یصوصخ
هدمآ اجنیا رد راوج فرص هکلب ،تسین ظاحلهیدرفت یصوصخ هکدوشیم مملعم هداد رارق همعفش هبذخا اجنیا
اما .هتفرگار رر ضیولج هدمآ عراش دشابرر ضیتقو ینعیتسا رر ضس اسا ربم هنآ .هداد رارق قح نیا یارب
هبدیاب هکتسا دنکدرد تسد یاجه بنیا درخبار لام نیا دیاب یبوخ هزنم ،کاپیلیخ بوخم دآ کیرگا

!...نم دیوگب وا

؟... :لاؤس

تبسن نیا ،دنزی مذر رضص خشن یا هب صخشن آ نوچ تسا یّببسم ق ح ،ق ح ن آ م دروک ض رع :باوج
هعاشا رظن ۀطقن نیا زا ی رر ض م هاوخی م ن م نوچ ی نعی.تسا ن نیا هیضق ن یا ت بسن ،هدش ادیپ ق ح هیضق ن یا هب
ی لع ن یسح ا ب م تفر ز ا رچ ؟م وشب ک یرش ی لع ن سح ا ب م تفر ز ا رچ ی لو م دش ک یرش و ت ا ب م دمآ ن م د سر ن م هب
ی م ی صخش ک ی ل ا بند م رخبا ر ن یمز ۀمه م را دن ت ردق ن م ن وچ ،تسا ع اشم ل ام ،ام ل اشم ل ام ن یا ن وچ ؟م وشب ک یرش
ت حار م هاوخی م ط قف ن م دش اب رگید ی کی ا ی دیش اب ا مش لاا ح دنک ن م ه جوت م ی رر ض ه عاشا رد ن آ ه ک م درگ
.ه درک دا جیا ا جنیا رد ق ح ن یا ،ه ناخ ن یا رد م شاب ت حار ،ن یمز ن یا رد م شاب

؟... :لاوس

ی فرع ی ان نبم ًلاصا ن م ،م رادن ه عفش ه ب ی راک ًلاصا ،م یوگی م رادا ر ن آ ی فرع ی ان نبم ن م ًلاصا ه ذ : باوج
رد دیاب ید هاوخی م .هدشن ه کوا ی وربا و م شچ ق شاع ف رط ه ک ت سا ن یا ه عفش ی فرع ی ان نبم .م یوگی م ار ه عفش
لاا ح ت سا ه داد رارق ی ّقح ک ی ن یا ی ار بع راش .دسر ن یا ه ب رجأتسم ۀیحان زا ی رر ض ه ک دنک ب ی گدنز ا ج ک ی
.ت سین م هق ح ن یا ب خ دوب ی فتن م رر ض ی یاج ک ی رد رگا لاا ح .رر ض م دع زا ب ّبسُم ق ح ،دوش ی م ق ح ن یا س پ
م دع ر ب ه عفش ی فرع ی ان نبم ی نعی.ت مکح دوش ی م ن یا ،ه دارقا ه عفش ق ح زا ب راع راش ا جنیا رد م یئوگی م ا م ی لو
. ت سا رر ض

.م ینک ی م ض رع م یئآ ی م ا ج ن یمه رد ا م اً دبعا ب ی ر گید ن ا یی ک ی ه ب دیئامرف ی م ا مش ه ک ی بلطم ه تبلا لاا ح
.ت سا ت یفیک ن یا ه ب ه للأسم م درک ض رع ه ک ی روط ن یمه ا مش ن ا یی ن یا .ر گید ن ا یی ک ی ه ب ،ن ا یی ن یا ه ب ه ذ ی هتنم
.ی نیئاز م وحرم ه ب ل ّوا ب اوج ن یا .ت سین ی لاکشا ر گید و دوش ی م ل ماش ت یرثکا .دوش ی م ت مکح ن یا

لاا ح ه ک ت سه ی دراو م و درادن ت یرثکا ءا نبم ن یا ه ک م یرادا ر ش رئاظن ه ک دنک ب ض رف ًلاثم ب خ ه تبلا
.م ینک ی م ض رع ًلاثم اً دبعا

.ادرف ی ار ب دشاب ،درادن ف رح ه دروخ ک ی ی موّس ن یا

دمحم ل آ و دمحم ی لع ل صم هّللا